

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 74.994 van 8 juli 1998
in de zaak A. 75.147/X-7571.**

In zake : 1. Yves VAN SCHOOOTE,
2. Baudouin VAN SCHOOOTE,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat M. DENYS,
kantoor houdende te 1000 BRUSSEL,
Grote Hertstraat 12

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat P. AERTS,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Coupure 5.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Yves VAN SCHOOOTE en Baudouin VAN SCHOOOTE op 29 juli 1997 hebben ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 21 mei 1997 van de Vlaamse regering, houdende voorlopige vaststelling van het ontwerpplan tot aanvullende vaststelling van het gewestplan Gentse en Kanaalzone voor gronden gelegen op het grondgebied van de gemeente Sint-Martens-Latem, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 31 mei 1997;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. CLEMENT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 11 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 10 juni 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad D. MOONS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat T. DE WAELE die, loco Advocaat M. DENYS verschijnt voor verzoekers, en van Advocaat P. AERTS, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur-afdelingshoofd J. HUBREGTSEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat, wat de eerste in voornoemd artikel 17, § 2, gestelde voorwaarde betreft, verzoekers een eerste middel aanvoeren :

"genomen uit de schending van het gezag van gewijsde van het arrest nr. 25.532 van 27 juni 1985 van de Raad van State (eerste onderdeel), uit de schending van artikel 37 van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de

afdeling administratie van de Raad van State (tweede onderdeel), uit de schending van de artikelen 1, tweede lid, 11 en 7, laatste lid van de voor het Vlaamse Gewest gecoördineerde stedenbouwwet (derde onderdeel), uit de schending van het motiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur (vierde onderdeel), en wegens machtsoverschrijding (vijfde onderdeel).

Doordat de gronden waarop het bestreden besluit betrekking heeft gedurende twaalf jaar bestemmingsloos zijn gebleven sinds het vernietigingsarrest nr. 25.532 van 27 juni 1985 van de Raad van State.

En doordat het bestreden besluit stelt dat in het nieuwe ontwerp-gewestplan voor de gronden een bestemming als parkgebied dient behouden te worden, gezien de Raad van State enkel 'formele rechtsmotieven' tegen deze bestemming zou hebben aanvaard, en ten gronde 'de kritieken van de verzoekende partijen tegen het bestemmingsvoorschrift 'parkgebied', door de Raad van State niet als een ernstig middel in overweging werden genomen'.

Terwijl de Vlaamse regering in het bestreden besluit voorbijgaat aan het feit dat het eerdere besluit dd. 22 maart 1995 eerst geschorst en vervolgens ingetrokken werd, en derhalve moet geacht worden nooit bestaan te hebben.

En terwijl het bestreden besluit integendeel zelfs uitdrukkelijk verwijst naar het besluit van 22 maart 1995 om een herneming van de bestemming als parkgebied te motiveren, zich blijkbaar niet goed realiserend dat precies dit besluit door het bestreden besluit zélf wordt ingetrokken.

En terwijl het bestreden besluit er in werkelijkheid zou moeten toe strekken rechtsherstel te bieden ingevolge het vernietigingsarrest nr. 25.532 van de Raad van State van 27 juni 1985, dat gedurende twaalf jaar onuitgevoerd is gebleven.

En terwijl het bestuur gehouden is door het gezag van gewijsde van voormeld arrest, en aldus niet kan voorbijgaan aan de motivering en de weerhouden gronden tot vernietiging van dit arrest om aan de bestemmingloze gronden de aangewezen bestemming te verlenen.

En terwijl de Raad van State in vermeld arrest zeer duidelijk had gesteld dat de Regionale Commissie van Advies in haar advies over het ontwerp-gewestplan en de ingediende bezwaren en adviezen ontegensprekelijk het groot sociaal belang van het park had erkend, maar tegelijk en daarnaast ook de gegrondheid van het bezwaar van de vader van verzoekers had weerhouden.

En terwijl de Raad in het arrest ook zelf heeft vastgesteld dat de gronden van het eigenlijke park zijn afgescheiden, en concludeerde dat het advies van de Regionale Commissie klaarblijkelijk 'steunde op

een billijk afwegen van de eisen van een goede ruimtelijke ordening, de belangen van de bewoners en de noodzaak van vrijwaring van de sociale functie der aan particulieren toebehorende groene ruimten, en de rechten van de eigenaars', en dat 'een loutere herinnering aan het groot sociaal belang van het betrokken park' hierop 'geen adequaat antwoord' vormt.

En terwijl het de Vlaamse Regering niet toekomt in de bestreden beslissing een ander standpunt dan de Raad van State in te nemen, en een andere conceptie van de goede ruimtelijke ordening voorop te stellen die lijnrecht ingaat tegen de bewoordingen van het arrest van de Raad van State, die zelf het advies van de Regionale Commissie had omschreven als het 'billijk afwegen' van alle betrokken belangen.

En terwijl de Vlaamse Regering zich ter verantwoording van een herneming van de bestemming als parkgebied in het bestreden besluit niet kan vergenoegen met een enkele verwijzing naar het tussenarrest van de Raad van State van 26 januari 1996 waarin enige grieven van verzoekende partijen na een eerste onderzoek als 'niet-ernstig' werden verworpen, doch zelf een motivering moet verstrekken waarom zij van oordeel is dat voornoemde bestemming, waarvan zij weet dat deze ingaat tegen de wensen van de eigenaars, behouden dient te worden.

En terwijl een besluit tot voorlopige vaststelling van een ontwerp-gewestplan dient te beantwoorden aan de vereisten van artikel 1 van de stedenbouwwet, en de redenen dient te vermelden die een welbepaalde bestemming verantwoorden, zeker wanneer het, zoals in casu, slechts gaat om een geïsoleerde grond die steeds bestemmingsloos is gebleven";

Overwegende dat, wat de ernst van het eerste en het tweede onderdeel van het eerste middel betreft, op het eerste gezicht het bestreden besluit het gezag van gewijsde van het arrest nr. 25.532 van 27 juni 1985 van de Raad van State niet lijkt te schenden; dat hiertoe wordt verwezen naar de hierna geciteerde overwegingen van het arrest nr. 57.850 van 26 januari 1996, die de Raad in de huidige zaak tot de zijne maakt, houdende schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 22 maart 1995 van de Vlaamse regering tot aanvullende vaststelling van het gewestplan Gentse en Kanaalzone voor gronden gelegen in de gemeente Sint-Martens-Latem, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van

12 juli 1995; dat de terzake relevante overwegingen als volgt luiden :

"Overwegende dat het arrest nr. 25.532 van 27 juni 1985 het bij koninklijk besluit van 14 september 1977 vastgestelde gewestplan 'Het Gentse en de Kanaalzone', vernietigt in zoverre het de bestemming 'parkgebied' toekent aan de percelen grond gelegen aan de Brandstraat te Sint-Martens-Latem op grond van de overweging 'dat de beslissing van de tegenpartij om voor de vaststelling van de bestemming van verzoekers betrokken grond, van het advies van de regionale commissie van advies af te wijken, niet naar recht is gemotiveerd'; dat het arrest in dat verband stelt dat 'de betekenis en de draagwijdte van het advies, in het licht van het advies van de commissie over de voorstellen van de gemeenteraad van Sint-Martens-Latem m.b.t. de aan dezelfde straten gelegen eigendom van de verzoeker duidelijk waren : de regionale commissie van advies erkende het sociaal belang van het parkeigendom als 'waardevolle groene ruimte', die bewaard diende te blijven, maar zij erkende tegelijk de gegrondheid van verzoekers voorstel tot behoud, voor zijn gezin, van twee bouwpercelen gelegen op de hoek van de Brandstraat en de Latemstraat en gescheiden van het eigenlijke park door een dreef en een afsluiting bestaande uit met metalen draden verbonden betonnen palen en een lugustrumhaag'; dat het arrest de in de aanhef van het bestreden koninklijk besluit opgegeven motivering luidende : 'gelet op zijn groot sociaal belang blijft het betrokken park in zijn geheel in de parkzone opgenomen', benoemt als 'een loutere herinnering aan het groot sociaal belang van het betrokken park'; dat het arrest vervolgens oordeelt dat de bedoelde motivering, eensdeels, 'geen adequaat antwoord is op het duidelijke standpunt van de regionale commissie dat een bebouwing van de twee bedoelde percelen, die geen deel uitmaken van het eigenlijke park, niet zal verhinderen dat het park zijn sociale functie vervult', anderdeels, 'evenmin een concrete, uit stedenbouwkundig en planologisch oogpunt gegronde reden (vormt) tot afwijzing van het standpunt van de regionale commissie, dat steunde op een billijk afwegen van de eisen van een goede ruimtelijke ordening, de belangen van de bewoners en de noodzaak van vrijwaring van de sociale functie der aan particulieren toebehorende groene ruimten, en de rechten van de eigenaars';

Overwegende dat het arrest, in tegenstelling tot wat in het middel wordt gesteld, niet zegt dat het bezwaar dat de vader van verzoekers had ingediend tegen de bestemming parkgebied van het ontwerpge-westplan, gegrond is; dat het evenmin zegt dat de gronden van het eigenlijke park zijn afgescheiden en

evenmin dat de dreef een scheidende functie vervult; dat het arrest zegt dat de regionale commissie van advies het voorstel van de eigenaar (rechtsvoorganger van verzoekers) bijtreedt met betrekking tot de aan de hoek gelegen percelen die van het park zijn gescheiden door de ingangsdreef en een afsluiting en dat de voormelde commissie van mening is dat bebouwing van de bedoelde percelen, aangezien zij niet behoren tot het eigenlijke park, de sociale functie van het park niet aantast; dat het arrest evenmin zegt dat bij de vaststelling van de gewestplanbestemming van het advies dat door de commissie van advies werd uitgebracht niet mag worden afgeweken; dat het arrest zegt dat de regionale commissie van advies de goede ruimtelijke ordening, de belangen van de bewoners, de sociale functie van groene ruimten en de rechten van de eigenaars heeft afgewogen en dat de in de aanhef van het koninklijk besluit opgegeven reden, met name, het 'groot sociaal belang van het betrokken park', geen adequaat en geen voldoende concreet motief is om van dit billijk standpunt af te wijken;
(...)"

Overwegende dat, wat het derde onderdeel van het eerste middel betreft, verzoekers in de huidige stand van de rechtspleging niet aantonen hoe het bestreden besluit de artikelen 1, tweede lid, 11 en 7, laatste lid van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, schendt; dat het bestreden besluit enkel de vaststelling inhoudt van een "ontwerpgewestplan"; dat een dergelijk ontwerp nog aan een openbaar onderzoek en raadpleging moet worden onderworpen; dat tijdens dit openbaar onderzoek, verzoekers schriftelijk hun bezwaren tegen het ontwerp-gewestplan kunnen meedelen; dat de regionale commissie van advies en de bevoegde overheid verplicht zijn om zich over de eventuele gegrondheid van de geformuleerde bezwaren uit te spreken; dat de gemeenteraad van de gemeente Sint-Martens-Latem en de bestendige deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen advies kunnen uitbrengen over de door de Vlaamse regering ontworpen bestemming van de eigendom van verzoekers tot parkgebied;

Overwegende dat verzoekers in de huidige stand van de rechtspleging niet aantonen hoe het motiveringsbeginsel (vierde onderdeel) werd geschonden;

Overwegende dat het eerste middel niet ernstig is;

Overwegende dat , wat het eerste onderdeel van het tweede middel betreft (schending van het redelijkheid- en fair-playbeginsel), als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, verzoekers op het eerste gezicht niet aantonen hoe deze beginselen werden geschonden en evenmin dat de beweerde schending ervan zou kunnen leiden tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit;

Overwegende dat, wat de beweerde schending van artikel 13 van de gecoördineerde Grondwet betreft, (tweede onderdeel van het tweede middel) verzoekers niet aantonen dat dit artikel zou geschonden zijn, vermits zij, enerzijds, in de zaak, gekend onder het nummer A. 63.647/VII-13.167, het verdwijnen uit de rechtsorde van het besluit van 22 maart 1995 hebben nagestreefd en zij anderzijds de intrekking van dit besluit bestrijden in huidige zaak; dat bijgevolg op het eerste gezicht de toegang van verzoekers tot de rechter en derhalve tot de Raad van State geëerbiedigd werd;

Overwegende dat verzoekers in het derde onderdeel van het tweede middel machtsoverschrijding inroepen;

Overwegende dat, eensdeels, in de huidige stand van de rechtspleging moet worden aangetoond waarin de beweerde machtsoverschrijding zou bestaan en dat, anderdeels, het de verwerende partij toekomt om, in uitvoering van het arrest nr. 25.532 van 27 juni 1985 van de Raad van State, de procedure over te doen,

procedure die moet uitmonden in een planbestemming voor de gronden, eigendom voor verzoekers; dat dit op het eerste gezicht in het vooruitzicht wordt gesteld door het bestreden besluit, waarvan artikel 2 het ontwerpplan tot aanvulling van het gewestplan voorlopig heeft vastgesteld voor wat de percelen van verzoekers betreft; dat hoewel dit is gebeurd met een vertraging van ongeveer twaalf jaar, dit aspect niet ter beoordeling staat in huidige schorsingsprocedure en geen motief kan uitmaken om het bestreden besluit te schorsen, wel integendeel, omdat bij een eventuele schorsing de procedure wordt geblokkeerd;

Overwegende dat de verwerende partij gehouden is om aan alle gronden een planologische bestemming te geven; dat immers uit de samenlezing van de artikelen 1 en 9 van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996 volgt dat voor alle stedenbouwkundige gewesten zonder uitzondering gewestplannen moeten worden opgemaakt en deze gewestplannen de bestemming moeten vaststellen van alle gronden gelegen binnen hun beheersingsgebied, zonder uitzondering; dat de opmaak van het gewestplan moet gebeuren volgens de procedures bepaald in de artikelen 7, 8 en 11 van voormeld decreet; dat deze procedure de rechten en de aanspraken van de eigenaars waarborgt tegen een eventueel arbitrair optreden van de overheid die belast is met de opmaak van het gewestplan; dat die waarborg onder meer bestaat in de verplichting voor de overheid, vooraf een ontwerp van gewestplan op te maken, (wat de verwerende partij heeft gedaan), erover een openbaar onderzoek te organiseren, en te voorzien in het bezwaarrecht van de eigenaar(s), in de verplichting van de overheid om de bezwaren te onderzoeken en te beantwoorden en in het toetsen van het ontwerp-gewestplan aan de adviezen van de gemeenteraden, van de bestendige deputaties en van de regionale commissie van advies, in de bijzondere samenstelling van

deze laatste en in de andere waarborgen door voormelde artikelen bepaald;

Overwegende dat de Raad van State, op grond van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, aan de betrokken rechtsonderhorigen rechtsbescherming verleent door te onderzoeken of die waarborgen verleend aan de eigenaars werden nageleefd en door desgevallend de miskenning ervan te sanctioneren met de nietigverklaring van het gewestplan, wat het betrokken eigendom betreft; dat het de verwerende partij toekomt om het recht te herstellen en om de procedure, die moet uitmonden in een rechtmatige planbestemming, over te doen, wat de verwerende partij op het eerste gezicht vooralsnog heeft gedaan;

Overwegende dat verzoekers, om de ernst van het middel van de machtsafwending aan te tonen, in het vierde onderdeel van het tweede middel er niet mee kunnen volstaan te verwijzen naar de inhoud van het arrest nr. 57.850 van 26 januari 1996, nu dit arrest een ander voorwerp heeft, met name de definitieve vaststelling van een gewestplan, met terugwerkende kracht van meer dan tien jaar, en het deze elementen zijn geweest die beslissend waren voor het ernstig bevinden van het middel in die procedure; dat dit onder meer blijkt uit de overweging van voornoemd arrest "dat evenwel lijkt vast te staan dat de verwerende partij, door aan de gewestplanbestemming een retroactiviteit van meer dan tien jaar te geven, de aanspraken van verzoekers buiten de in artikel 38, tweede lid, tweede volzin, gestelde verjaringstermijn van tien jaar heeft geplaatst en zij hun andermaal verhindert een beroep te doen op de toepassing van artikel 37";

Overwegende dat op het eerste gezicht het middel van machtsafwending evemin steun lijkt te vinden in het argument van verzoekers dat "de motivering van

het bestreden besluit er blijk van geeft dat het gewest stellig van plan is de bestemming van de gronden als parkgebied voor de toekomst te behouden", vermits dit op dit ogenblik geen definitief gegeven is;

Overwegende dat het tweede middel niet ernstig is; dat er geen aanleiding is om de zaak te verwijzen naar de Algemene Vergadering van de Afdeling Administratie van de Raad van State;

Overwegende dat niet is voldaan aan de eerste door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalde voorwaarde; dat deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten worden voorbehouden.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op acht juli 1900 achtennegentig, door :

de H. D. MOONS, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr. A. WIJNANTS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

D. MOONS.